

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ
ГР. СОФИЯ 1000
УЛ. "ЦАР КАЛОЯН" № 1А

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

В отговор на Ваше писмо с изх.№ 545/15.06.2026 г., с което ни уведомявате за открита процедура за обществено обсъждане на Проект на Наредба № 5 за реда и условията за определяне на особени представители, като едновременно с това ни указвате Проекта на Наредбата да бъде обсъден отново и да изразим нашите мнения, становища и предложения, Ви информираме следното:

Адвокатски съвет към Адвокатска колегия – Бургас проведе заседание на 25.06.2026 г. обективизирано с Протокол № 18, на което се взе следното решение № 435:

„Адвокатски съвет поддържа становището си, изпратено с писмо изх.№ 438/29.05.2026 г. до Висшия адвокатски съвет, с което са направени предложения за изменения и допълнения на проект на Наредба № 5 за условията и реда за определяне на особени представители, приети с решение № 337 по протокол № 16 от 28.05.2026г., без предложение под IV. Възлага на председателят на АС да изпрати становището до Висшия адвокатски съвет.

Препис от решението да се връчи на председателя на КС.“

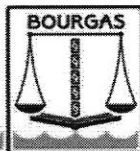
За Ваше улеснение, приложено представяме нашето становище с изх.№ 438/29.05.2026 г.

Приложение: съгласно текста

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АС-БУРГАС:

/адв.Светлана Проданова/

ДО
ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Адрес за изпращане: arch@vas.bg

СТАНОВИЩЕ

ОТ: Адвокатски съвет при Адвокатска колегия – Бургас

ОТНОСНО: Проект на Наредба за условията и реда за определяне на особени представители (Изх. № 419/15.05.2026 г.)

УВАЖАЕМИ ПРЕДСЕДАТЕЛ И ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ,

Във връзка с предоставения проект на Наредба за условията и реда за определяне на особени представители, представяме на Вашето внимание настоящото консолидирано становище. Приветстваме инициативата за нормативно уреждане на материята съгласно новия чл. 36а, ал. 2 от ЗА. С оглед постигането на прозрачност, законосъобразност и максимална процесуална бързина, предлагаме следните корекции:

Чл. 1. Да придобие следната редакция:

„Тази наредба урежда условията, реда и критериите при определяне на адвокати за особени представители“.

Чл. 2. Да придобие следната редакция:

„При определяне на особени представители адвокатските съвети спазват принципите на законност и прозрачност, като съблюдават за случайното и равномерно разпределение на делата между особените представители.“

Предложените промени са изцяло редакционни и стилистични.

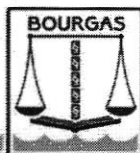
I.Предлагаме допълнение в Чл. 3 и Чл. 10

Мотиви за предложението ни са следните: Редовното заплащане на членски внос е императивно задължение по чл. 49, ал. 1 от ЗА. Ограничаването на неизрядните адвокати от софтуерния жребий няма характер на дисциплинарно наказание по чл. 133 от ЗА. То представлява обективно техническо условие за административна съвместимост с електронната платформа, поддържана от бюджета на изрядните членове.

Предложение за текст (Добавя се нова т. 4 в чл. 3, ал. 2 и нова т.6 в чл. 10 ал.1):

„няма изискуеми и неизплатени задължения за месечен членски внос към съответния Адвокатски съвет или към Висшия адвокатски съвет за повече от 2 (два) месеца към датата на подбора.“

В Чл. 4, ал.1 да се прибави след текста „...и се актуализира с всяка промяна в обстоятелствата, по отношение на вписаните в него адвокати“

В Чл. 5, ал.1 в края на изречение първо да се добави: „... и продължителността на адвокатския стаж“.

Мотиви за предложението: След като регистърът ще съдържа данни за това обстоятелство, следва да бъде посочено от съответния адвокат, тъй като хипотетично е възможно да има периоди на прекъсване, прехвърляне от една колегия в друга, временно преустановяване на дейност, наказание и други предпоставки, които биха затруднили служебно определяне на адвокатския стаж, ако такъв не е деклариран от съответния адвокат“.

II. Предлагаме изцяло нова структура на чл. 6, като мотивите за това са продиктувани от обстоятелството, че често искането на съответния орган не съдържа достатъчно доказателства, въз основа на които може да бъде определено възнаграждението на адвоката, посочен за особен представител, както и да се извърши подбор съобразно заложените критерии. Хипотезата на чл. 6 от проекта не разграничава фазата на проверка на редовността на сезирането от фазата на определяне на възнаграждението, оставяйки адвокатските съвети (АС) в пълна неяснота как да реагират при непълни или противоречиви искания от съдилищата. Направеното предложение за изменение на проекта считаме, че въвежда обвързана компетентност чрез пет задължителни реквизита за редовност на съдебното сезиране. Посочването на цената на иска за всеки обективно съединен или насрещен иск самостоятелно е от ключово значение. Изискването за представяне на препис от съдебния акт, с който е допуснато предоставянето на особен представител, пресича порочната практика да се изпращат писма-искания, без съдията-докладчик да е проверил и мотивирал наличието на предпоставките по съответния закон.

Наред с това, в проекта не е предвидено регулирането на правоотношението при прекратяване на мандата на определения особен представител в хода на висящ съдебен процес (поради смърт, трайна неработоспособност или дисциплинарно заличаване). С новите предложения се предлага механизъм за служебна замяна. Правилото, че съдът разпределя депозита съобразно обективно извършените процесуални действия, считаме, че е в пълен синхрон с отговорността за разноски (чл. 78 и чл. 248 от ГПК). Предвид факта, че депозитът е по сметка на съда, считаме, че именно той, въз основа на данните по делото, може да определи каква част от хонорара да преведе на предходния адвокат и каква на този който встъпва на негово място.

Предложение за нова редакция на Чл. 6:

„Чл. 6. (1) Производството по определяне на особен представител пред Адвокатския съвет се образува въз основа искане от съда или компетентния орган, което задължително съдържа следните реквизити:

1. Номер на делото, година и наименование на запитващия орган;
2. Трите имена/наименованието и ЕГН/ЕИК на страните по делото;
3. Трите имена на лицето, на което се назначава особен представител, неговото процесуално качество и правното основание за назначаването му;

4. Точен размер на защитавания материален интерес (цена на иска) по дела с оценяем интерес, като при обективно съединени или насрещни иски се посочва цената на всеки отделен иск самостоятелно, съответно предмет на спора при неоценяеми иски;
5. Препис от съдебния акт (разпореждане или определение), с който е допуснато предоставянето на особен представител.

(2) В случаите, когато в искането липсва някой от реквизитите по ал. 1, адвокатският съвет уведомява органа, поискал определянето на особен представител, за необходимостта от отстраняване на нередовността, като процедурата по избор на адвокат се извършва след представяне на информацията по чл. 6 ал.1.

(3) Въз основа на редовното искане по ал. 1, Адвокатският съвет определя особения представител и дължимото възнаграждение, съгласно критериите и правилата, уредени в наредбата по чл. 36, ал. 4 от Закона за адвокатурата.

(4) При необходимост от последваща замяна на особен представител в хода на висящото производство (поради смърт, трайно заболяване или заличаване на адвоката), след получаване на уведомление от съда, Единната система извършва ново софтуерно разпределение за същото дело, без Адвокатският съвет да определя ново възнаграждение.

(5) В случаите по ал.4, първоначално определеният депозит се разпределя от съда между двамата адвокати (съответно наследниците на предходния адвокат) съобразно обективно извършените от всеки от тях процесуални действия по делото.

Предложение за нова редакция на Чл. 7, продиктувано от промяната на чл. 6 :

„Чл. 7. (1) След постъпване на искането по чл. 6, ал. 1, оправомощено от Адвокатския съвет длъжностно лице (оператор) въвежда съдържащите се в него данни в системата в срок до 2 (два) работни дни от получаването му.

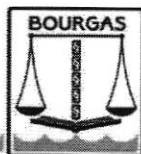
(2) При въвеждане на данните по ал. 1, Системата извършва автоматична проверка за наличието на всички задължителни реквизити по чл. 6, ал. 1, като при констатиране на липси незабавно задейства софтуерната блокировка по чл. 6, ал. 2.

(3) Когато искането отговаря на изискванията за редовност, Системата задейства алгоритъма за случаен подбор по реда на чл. 8.

(4) След провеждане на автоматичния избор по ал. 3, Системата генерира протокол за случайно разпределение по чл. 4, ал. 4, въз основа на който се подготвя проект за решение на Адвокатския съвет.

Предложение за нова редакция на Чл. 8 в частта и на ал.1, ал.2 , 3,4:

Чл. 8. (1) След генериране на софтуерното потвърждение за редовност по чл. 7, ал. 3, Системата извършва автоматичен случаен подбор на адвокат за особен

представител от вписаните в регистъра по чл. 3 за съответната колегия лица чрез последователно задействане на следните филтри:

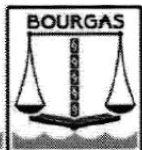
1. Автоматично изключване от подбора на лицата, имащи забавяне в плащането на членски внос по чл. 3, ал. 2, т. 4;
2. Автоматично изключване от подбора на всички адвокати, които към момента на жребия имат отбелязване в Единния адвокатски регистър за временно преустановяване на адвокатската дейност на каквото и да е основание (майчинство, болнични, заемане на длъжност);
3. Автоматично изключване от подбора на лицата, които имат влязло в сила наказание по чл. 133, ал.1, т. 3 и 4 от Закона за адвокатурата.
4. Селектиране само на адвокатите, заявили специализация в съответната правна материя (гражданско, търговско, административно право);
5. Проверка на изискуемия адвокатски стаж спрямо инстанцията (чл. 24, ал. 2 от ЗА) и защитавания материален интерес (чл. 10, ал. 1, т. 3);
6. Автоматично изключване на лицата, надвишили определения лимит, приет от АС за брой дела, по които е определен за особен представител.

(2) Изборът на конкретно лице измежду останалите след фазите по ал. 1 адвокати се извършва чрез вграден в Системата генератор на случайни числа (електронен жребий).

(3) При провеждането на жребия по ал. 2, Системата прилага софтуерно предимство (ротация) за равномерно разпределение, като допуска до финалния избор само тези адвокати от филтрирания списък, които са били определяни за особени представители по най-малък брой дела през текущата календарна година.

(4) Софтуерният подбор приключва с незабавното генериране от Системата на Електронен протокол за случайно разпределение, съдържащ дата, точен час на жребия, входящ номер на искането, общия брой на участвалите в крайното класиране адвокати, и трите имена на избрания адвокат. Протоколът се подписва от оператора и член на съвета и се докладва на Адвокатския съвет за приемане на решение.

III. В контекста на направените по горе предложения считаме, че следва да бъде променена редакцията и на чл.11 и да се допусне възможността, да се определят особени представители чрез неприсъствено заседание на АС. По този начин ще се създаде възможност за бързина при определянето на особените представители и ще се предотврати възможността да се забавя администрирането на делата. Считаме, че въвеждането на диференциация на делата на база материален ценз (под и над 600 евро) игнорира императивния принцип на случайния подбор, заложен в чл. 36а, ал. 2 от ЗА, и създава предпоставки за лоши практики и непрозрачно разпределяне на дела с висок материален интерес. Считаме, че би било подходящо при дела с по – висок материален интерес АС да има възможност да определя примерно двама адвокати, но отново на случаен принцип. В този смисъл ролята на съвета ще бъде сведена до контролно-декларативна. Към настоящия момент такава възможност е предвидена в Правилата на АС – Бургас за разпределяне на особените представители и представлява добре работеща практика.

Предложение за изменение на Член 11 от проекта на Наредбата.

Чл. 11. (1) Особеният представител се определя с решение на Адвокатския съвет, с което се утвърждава електронния протокол за случайно разпределение, генериран автоматично по реда на чл. 8, ал. 4.

(2) Заседанието на Адвокатския съвет по ал.1 може да се провежда и неprisъствено и/или от разстояние чрез електронни средства, като решенията се вземат въз основа на автоматично докладваните от Единната система електронни протоколи.

(3) Изборът на особен представител чрез Единната софтуерна система е задължителен за всички дела, независимо от размера на определеното възнаграждение, като по дела с определено възнаграждение над 3000 евро Адвокатският съвет може да определи и двама адвокати, които в срока на потвърждаване по чл.12 ал.1, следва да вземат решение кой от тях ще получава от името на двамата съобщения, призовки и други книжа по делото и ще комуникира със съда или съответния орган и писмено да уведомят за това Адвокатския съвет.

IV . Предлагаме в преходните и заключителните разпоредби да се предвиди текст за уреждане на производствата до влизане в сила на наредбата и интегриране на системата и правим следното предложение :

‘Нова редакция на § 4 ал.3 както следва: „Производствата по искания на съдилища или компетентни органи за определяне на особени представители, постъпили в Адвокатските съвети преди влизането в сила на настоящата Наредба и до изтичане на срока по ал.2, се извършват по досегашния ред .

Мотиви: Исканията, постъпили преди влизането в сила на новата уредба, представляват правомерно задействани производства при действащ преходен „процедурен режим“, който както знаем е различен за всички адвокатски колегии, които бяха принудени да работят в условията на липсата на нормативен акт за реда и начина за определяне на адвокатските възнаграждения, а по отношение на особените представители да прилагат начина по който са работили преди приемането на измененията в Закона за адвокатурата. В този смисъл, **прилагане на новите формални изисквания, предложени в §4 ал.3 и ал.4, би генерирало административен хаос и забавяне на процесите. Процесуалното консервиране на стария ред за заварените случаи гарантира правна сигурност.**

Предлагаме да отпадне текста на § 4 ал.3 и 4.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АС-БУРГАС:

/адв.Светлана Проданова/

